

Crynodeb o'r prif bwyntiau o gyfarfod Grŵp Rhanddeiliaid Safle Trawsfynydd a gynhaliwyd ar 11 Rhagfyr 2025

**Cyfarfod Grŵp Rhanddeiliaid Safle Trawsfynydd
Canolfan Ymwelwyr Trawsfynydd – Neuadd Islyn (Prif Neuadd)
Dydd Iau, 11 Rhagfyr 2025 am 13:00**

Agenda

1. Croeso ac Ymddiheuriadau
2. Cymeradwyo cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 19 Mehefin 2025
3. Materion sy'n codi o gofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 19.6.25
4. Anerchiad y Cadeirydd – Elfed P Roberts
5. Adroddiad Cyfarwyddwr y Safle – Tom Williams
6. Adroddiad gan y Swyddfa Rheoleiddio Niwclear – Katie Chandler
7. Adroddiad gan Cyfoeth Naturiol Cymru / Diweddariad ar Adroddiad Asiantaeth yr Amgylchedd
Iwan Williams/Dave Wilby
8. Adroddiad gan yr Awdurdod Datgomisiynu Niwclear
9. Gair o Groeso a Chyflwyniad – Costain
10. Unrhyw fater arall
11. Pleidleisio ar gyfer Swydd y Cadeirydd

Dyddiad ac amser y cyfarfod nesaf – 18 Mehefin 2026

COFNODION

YN BRESENNOL

ENW

Elfed P Roberts
T G Williams
Elin P Jones
Mair Jones
Eirian Hughes
Geraint Parry
Meryl Roberts
Rhys Llywelyn
Ilan Jones
Gerallt Rhun
Peter Williams
Steven Parry
Rory Trappe
Sioned Lewis
Lisa Birks

SEFYDLIAD

Cadeirydd Dros Dro
NRS
NRS
NRS
FUW
Cyngor Gwynedd
Cyngor Gwynedd
PAA
NFU Cymru
Trawsnewid
Prifysgol Lerpwl
NRS
Prospect
Seren Ffestiniog / Gwesty Seren
Talsarnau

D.M.Williams	Cyngor Cymuned Maentwrog
James Trott	Costain
Helen Kelly	Gyrfa Cymru
Llio Hughes	Mabon ap Gwynfor AS
Delyth Lloyd	Parc Cenedlaethol Eryri
Iwan R Jones	Cyngor Gwynedd
Aron Roberts	Cyngor Cymuned Trawsfynydd
Jon Cawley	Parc Cenedlaethol Eryri
Iwan Williams	Cyfoeth Naturiol Cymru
Kerry Wyn Parry	Ar ran Liz Saville-Roberts AS
Rhian Jones	Neuadd i'r Dyfodol Trawsfynydd
Gareth Hinds	NRS Maentwrog
Colin Tucker	Penrhyn
Elliw Williams	Cwmni Eginio
Elfed Wyn ap Elwyn	Cyngor Gwynedd
Tonya Hughes	NRS
Cath Pritchard	NRS

Hefyd yn bresennol

Manon Cadwaladr –
Cyfieithydd
Alaw Evans –
Cofnodydd

1. Croeso ac Ymddiheuriadau

Rhoddodd y Cadeirydd groeso i bawb i'r cyfarfod

Cyflwynwyd arddangosfa arbennig gan Boston Dynamics ar Spot, y ci robotig. Mae Spot yn robot sy'n cael ei ddefnyddio gan y diwydiant niwclear yn y DU ac yn fyd-eang. Mae'n atal pobl rhag gorfod mynd i ardaloedd peryglus. Mae gan y robot penodol hwn fraich sy'n gallu tynnu a gfael mewn gwrthrychau, yn ogystal â defnyddio offer. Nododd hefyd sut y gall gerdded i fyny ac i lawr grisiau ac osgoi gwrthdrawiadau, sy'n profi ei sefydlogrwydd.

Diolchodd y Cadeirydd i'r tîm am gyflwyno Spot i'r cyfarfod.

Nodwyd yr ymddiheuriadau canlynol:

John Madden
Katie Chandler
Steve Murray
Bill Hamilton
Andrew McAteer
Y Cyng. Gwynfor Owen
Glyn Davies – Ward Diffwys a Maenofferen

Beryl Williams – Cyn-weithiwr ar safle Trawsfynydd

Ni chafwyd unrhyw Ddatganiadau o Fuddiant.

2. Cymeradwyo cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 19 Mehefin 2025

Cafodd cofnodion y cyfarfod ar 19 Mehefin 2025 eu cyflwyno a'u derbyn fel cofnod cywir.

3. Materion sy'n codi o gofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 12 Rhagfyr 2024

Ni chodwyd unrhyw fater.

4. Anerchiad y Cadeirydd

Bu'r Cadeirydd Dros Dro yn myfyrto ar y flwyddyn ddiwethaf, gan gydnabod colli Keith O'Brien fel Cadeirydd, a diolch i NRS, yr NDA a chydweithwyr am eu cefnogaeth.

Roedd y diweddariadau allweddol yn cynnwys: Digwyddiad pen-blwydd yr NDA yn 20 oed, gwaith gostwng uchder adweithydd sydd ar y gweill dan arweiniad Costain, buddsoddiad cymunedol parhaus drwy gronfa'r orsaf, a chynnydd o ran archwilio model parc gwyddoniaeth.

Codwyd pryderon ynghylch dyfodol Egino, colli staff profiadol, ac ansicrwydd ynghylch y bont droed, er bod trafodaethau'n parhau.

5. Adroddiad Cyfarwyddwr Safle Trawsfynydd – Thomas G Williams

Cyflwynodd Thomas G Williams, Cyfarwyddwr y Safle ei adroddiad sydd wedi'i grynhoi fel a ganlyn:

Diogelwch

3400 diwrnod heb anaf colli amser; diogelwch yw'r brif flaenoriaeth o hyd.

Pobl ar y Safle

Dros 300 o staff ar y safle, gyda 92% ohonynt yn byw'n lleol. Mae prentisiaethau a gweithgarwch gyrfa gynnar yn parhau i ddatblygu.

Targedau a Cherrig Milltir

Mae'r rhan fwyaf o'r targedau allweddol ar y trywydd iawn; roedd rhywfaint o oedi cyn adleoli Ystafell Rheoli Diogelwch y Safle ond disgwylir cwblhau'r gwaith erbyn mis Mawrth 2026.

STEM a Sgiliau

Mwy o ymgysylltu ag ysgolion, ehangu cyfleoedd profiad gwaith, a chydweithio â phrifysgolion.

Prosesu Gwastraff

Mae'r rhaglen bron â dod i ben gyda'r rhan fwyaf o'r gwastraff ymbelydrol yn cael ei brosesu; disgwylir y bydd wedi'i chwblhau'n derfynol erbyn mis Mawrth 2026.

Gostwng Uchder Adweithyddion

Prosiect cymeradwyedig gwerth £70 miliwn yn mynd rhagddo; rhagwelir newidiadau gweladwy o haf 2026 ymlaen, gyda chynnydd sylweddol yn y gweithlu dros dro.

Gwagio'r Pyllau

Cais i amrywio'r drwydded amgylcheddol wedi'i dynnu'n ôl er mwyn gallu casglu rhagor o ddata; bwriedir ailgyflwyno gydag amserlen dymchwel yn y 2030au.

Asedau a Gweithrediadau

Gwelliannau seilwaith parhaus a defnyddio roboteg (Spot) i wella diogelwch ac effeithlonrwydd.

Ffactorau Economaidd-gymdeithasol a Chymunedol

Mwy o weithgarwch ymgysylltu a buddsoddiad lleol parhaus drwy raglenni cymunedol ac economaidd.

Diolchodd y Cadeirydd i TW am ei adroddiad

Sesiwn Holi ac Ateb

C1: Y Cynghorydd D.M.Williams – Pryd fydd y graffit yn cael ei dynnu o'r adweithyddion?

A1: Cadarnhaodd TW fod y gwaith o dynnu'r graffit yn dal i fod yn rhan o'r cynllun. Fodd bynnag, oherwydd adolygiadau strategol parhaus, gall yr amserlen newid, gyda'r amcangyfrif cynharaf tua 2040 ar hyn o bryd.

C2: HK – A oes cyfleoedd i ymgysylltu'n agosach â phrentisiaid?

A2: Cadarnhaodd TW y byddai hyn yn cael ei gefnogi, gyda thrafodaethau pellach i'w cynnal.

C3: GP – Adborth ar gyfraniad cymunedol. Darparwyd adborth cadarnhaol gan gydnabod cyfraniad cryf y safle at gyflogaeth leol, datblygu sgiliau, a chyfleoedd i bobl ifanc.

Eitem 6 – Adroddiad gan y Swyddfa Rheoleiddio Niwclear – Katie Chandler

Ymddiheurodd y Cadeirydd ar ran Katie Chandler a symudodd i'r eitem nesaf.

Eitem 7 – Adroddiad gan Iwan Williams; Cyfoeth Naturiol Cymru / Asiantaeth yr Amgylchedd

Croesawyd Iwan Williams i'r cyfarfod.

Nododd IW nad oedd unrhyw ddiweddariadau sylweddol i adrodd arnynt yn ystod y cyfnod hwn.

Ailadroddwyd bod y cais i amrywio'r drwydded amgylcheddol wedi cael ei dynnu'n ôl. Mae trafodaethau ag NRS yn mynd rhagddynt er mwyn cefnogi ailgyflwyniad yn y dyfodol.

Mae cais arall gan NRS wrthi'n cael ei ystyried, sef aildddefnyddio concrit o'r adweithyddion. Mae'r drwydded hon wedi cael ei hystyried a bydd penderfyniad yn cael ei wneud dros y misoedd nesaf.

Sesiwn Holi ac Ateb

C1: Gofynnodd aelod sut byddai'r concrid yn cael ei ddefnyddio ar y safle.

A1: Atebodd IW y byddai'n cael ei ddefnyddio i sicrhau safle gwastad i'r gorllewin o'r safle presennol.

Diolchodd y Cadeirydd i IW am ei ddiweddariad.

Eitem 8 – Adroddiad gan yr Awdurdod Datgomisiynu Niwclear

Ymddiheurodd y Cadeirydd ar eu rhan am eu habsenoldeb ac felly symudodd ymlaen i'r eitem nesaf.

Eitem 9 – Croeso a Chyflwyniad – Costain

Rhoddodd James Trott ddiweddariad ar y gwaith paratoi ar gyfer prosiect gostwng uchder y'r adweithyddion.

Bydd y rhaglen yn lleihau strwythurau o tua 55 metr i 29 metr drwy dynnu peiriannau'n rhannol, dihalogi a datgymalu dan reolaeth gan ddefnyddio craeniau.

Mae gwaith galluogi ar y gweill, gyda nifer o isgcontractwyr yn cymryd rhan a chyfleoedd i'r gadwyn gyflenwi leol gymryd rhan.

Bydd y prosiect yn cael ei gyflawni ar y cyd, gan ganolbwyntio ar brosesau datgomisiynu diogel a chynaliadwy a chydabod treftadaeth y safle.

Mae ymrwymadau i werth cymdeithasol yn cynnwys datblygu sgiliau a phrentisiaethau, cefnogi cyflogaeth leol, ymgysylltu ag ysgolion, a galluogi twf busnes.

Sesiwn Holi ac Ateb

C1: Elliw Williams o Egino – nododd fod ganddynt wybodaeth ddefnyddiol i'w rhannu â Costain.

A1: Diolchodd JT i EW am hyn a dywedodd y byddai'n croesawu sgwrs ar ôl y cyfarfod.

C2: GP – Gofynnodd i JT i ymhelaethu ar sut maen nhw'n mynd i hysbysebu i recriwtio'n lleol.

A2: Ymatebodd JT drwy nodi bod ganddynt daflenni, digwyddiadau recriwtio a ffurflen mynegi diddordeb ar wefan Costain. Byddant hefyd yn hysbysebu ar-lein.

C3: GP – Gofynnodd a fyddai unrhyw sioeau teithiol yn cael eu cynnal mewn cymunedau.

A3: Cadarnhaodd JT hyn.

C4: HK – Gofynnodd sut y gall Gyrfa Cymru weithio gyda Costain i hysbysebu eu cyfleoedd prentisiaeth.

A4: Dywedodd JT eu bod yn bwriadu creu cysylltiadau i sicrhau bod pawb yn gwybod beth sy'n cael ei gynnig. Cydnabu nad yw hysbysebu ar wefan Costain yn unig yn ddigon a bod angen iddynt weithio gyda'i gilydd i sicrhau bod pobl yn gwybod am swyddi sydd ar y gweill.

Eitem 10 – Unrhyw Fater Arall

Gair ar ran Liz Saville-Roberts AS

Cafwyd ymddiheuriad ar ran Liz Saville-Roberts. Nodwyd y bydd hi a Llinos Medi yn cwrdd â Patrick Valence, y Gweinidog Niwclear, ddechrau mis Ionawr.

Egino

Nododd EW nad eu penderfyniad nhw oedd cau Cwmni Egino a mynegodd siom, gan gydnabod llwyddiannau ac effaith gadarnhaol y tîm.

Mae gwaith parhaus wedi cynnwys datblygu cyfleoedd yn y dyfodol, fel canolfan arloesi arfaethedig gyda Chyngor Gwynedd.

Pwysleisiwyd pwysigrwydd buddsoddiad parhaus yn yr ardal i gefnogi gweithgarwch economaidd a chadw pobl leol, ochr yn ochr â chydabod cyfraniad NRS.

Mae'r gwaith hefyd wedi cefnogi cais Parth Twf Deallusrwydd Artiffisial i gynnwys Trawsfynydd.

Mynegodd EW obaith y bydd momentwm yn parhau a chadarnhaodd barodrwydd i roi cefnogaeth barhaus a rhannu gwybodaeth.

Diolchodd y Cadeirydd i EW a'r tîm am bopeth maen nhw wedi'i wneud.

Gwahoddodd y Cadeirydd D.M. Williams i siarad, a amlinellodd bryderon cryf ynghylch cau Cwmni Egino, gan dynnu sylw at ei bwysigrwydd i swyddi lleol, twf economaidd, a chydweithio.

Cynigiodd ddrafftio llythyr ar y cyd at gyrff perthnasol i eiriol dros gadw staff allweddol, gan nodi cefnogaeth eang gan aelodau.

Cytunodd y Cadeirydd y byddai llythyr yn cael ei baratoi i'w adolygu.

Tynnodd EW sylw at gyfyngiadau sy'n gysylltiedig â'r broses gau ffurfiol ond awgrymodd ddulliau eraill, fel ffurfio model partneriaeth i barhau â'r gwaith, a chadarnhaodd barodrwydd i gefnogi trafodaethau pellach. Nodwyd hefyd bod sicrhau cyllid yn parhau i fod yn hanfodol i ddatblygiad yn y dyfodol.

Pont Droed

Codwyd ymholiad ynghylch dyfodol y bont droed.

Cadarnhaodd TW y bydd yn cael ei ddymchwel ar sail diogelwch, a gofynnwyd am gyllid i frwr ymlaen â'r gwaith.

Nid oes penderfyniad wedi'i wneud eto ynghylch pont newydd, ac mae angen ystyried hyn ymhellach unwaith y bydd y gyllideb a'r manylion cynllunio wedi'u cadarnhau.

Bydd barn y gymuned a chyfleoedd posibl i gynnwys pobl leol yn cael eu hystyried.

Diolchodd y Cadeirydd i TW am ei ymateb.

Eitem 11 – Pleidleisio ar gyfer Swydd yr Is-gadeirydd

Nododd TW mai dyma'r trydydd tro yn unig i Gadeirydd newydd gael ei ethol yn hanes yr orsaf. Amlinellodd y broses, gan gadarnhau y gallai aelodau cymwys sy'n rhanddeiliaid enwebu a phleidleisio.

Cafodd y niferoedd eu dilysu, a chymerodd 12 aelod cymwys ran yn y bleidlais.

Cyhoeddodd TW ganlyniad y bleidlais:

Roedd dau ymgeisydd: Elfed P. Roberts a Geraint Parry

Y canlyniadau –

Elfed 9

Geraint 4

Mae'r Grŵp Rhanddeiliaid yn ethol Elfed P. Roberts yn Gadeirydd newydd y Grŵp.

Gair gan ER:

Diolchodd ER i'r aelodau am eu cefnogaeth, gan nodi ei ymrwymiad cryf i gynrychioli buddiannau lleol a chryfhau'r cysylltiadau rhwng y safle a'r gymuned.

Cydnabu etifeddiaeth y Cadeirydd blaenorol a chadarnhaodd ei fwriad i adeiladu ar hyn.

D.M. Aeth Williams ymlaen i longyfarch ER a holi am yr amserlen ar gyfer penodi Is-gadeirydd.

Cadarnhaodd TW fod disgwyl i hyn gael sylw erbyn y cyfarfod nesaf.

Diwedd y cyfarfod.